

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jiřiny Jislové a soudců Mgr. Štěpána Hnanička a JUDr. Tomáše Pirka ve věci žalobce: **Město Čelákovice**, IČ: 00240117, se sídlem 5. května 1/11, Čelákovice, zastoupeného Mgr. Lukášem Sedlatým, advokátem se sídlem Vinohradská 2828/151, Praha 3, proti žalované: **ML Compet, a. s.**, IČ: 27627136, se sídlem Revoluční 655/1, Praha 1, zastoupené Mgr. Barborou Barcalovou, advokátkou se sídlem Klimentská 1652/36, Praha 1, **o zaplacení částky 1.586.468 Kč s příslušenstvím**, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 23. února 2016, č. j. 27 C 21/2014 – 119,

t a k t o :

- I.** Rozsudek soudu I. stupně **se p o t v r z u j e.**
- II.** Žalobce je povinen zaplatit žalované do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Barbory Barcalové náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 36.203 Kč.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu o zaplacení 1.586.468 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % od 14. 12. 2013 do zaplacení (výrok I.) a neúspěšnému žalobci uložil povinnost uhradit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 100.103,30 Kč (výrok II.).

Rozhodl tak o finančním požadavku žalobce, kterého se domáhal z titulu náhrady škody s tím, že žalovaná jako mandatář porušila své povinnosti z mandátní smlouvy na zpracování veřejné

zakázky a její administraci, když u uchazečů o veřejnou zakázku dostatečně neposoudila, zda splňují podmínky stanovené zadávací dokumentací.

Vyšel ze zjištění, že účastníci uzavřeli rámcovou mandátní smlouvu a prováděcí mandátní smlouvu, kterými se žalovaná (jako mandatář) zavázala za úplatu provést pro žalobce (mandanta) administraci veřejné zakázky na výběr zhotovitele stavby a provedení investičního dozoru v rozsahu a za podmínek smlouvy a prováděcích smluv. Její smluvní povinností byla nejen organizace zadávacího řízení ve výběru zhotovitele stavby v rámci projektu revitalizace náměstí 5. května v Čelákovících, ale i poradenská a organizační činnost při výběru koordinátora a při výběru subjektu zajišťujícího záchranný archeologický výzkum. Mezi její smluvní povinnosti tak mimo jiné patřily činnosti spojené se zadávacím řízením na uvedený projekt, jejichž součástí byla příprava textu oznámení, zahájení zadávacího řízení, jeho uveřejnění, zpracování návrhu zadávacích podmínek, jejich konzultace se zadavatelem, posouzení kvalifikace včetně rozboru nabídek z hlediska splnění hodnotících kritérií, zabezpečení hodnotících tabulek pro jednotlivá hodnotící kritéria a členy hodnotící komise, zpracování protokolu o jednání komise a vypracování zprávy o posouzení a hodnocení nabídek a další činnosti spojené s ukončením zadávacího řízení. V rámcové mandátní smlouvě se žalovaná zavázala uhradit škodu, která žalobci vznikne neposkytnutím dotace či její části, pokud škoda žalobci vznikne prokazatelně její vinou. Základním kritériem při výběru uchazeče o veřejnou zakázku byla stanovena cena díla, která podle zadávacích kritérií neměla překročit částku 40.669.267 Kč bez DPH (s DPH 48.803.120 Kč). Tato podmínka nebyla dodržena, když všechny nabídky uchazečů převyšovaly shora uvedenou předpokládanou hodnotu veřejné zakázky. Vzhledem k tomu, že ani vybraná nabídka neodpovídala této podmínce (převyšovala maximální cenu), Úřad Regionální rady regionu soudržnosti Střední Čechy rozhodl o snížení dotace ve výši 10 %. Částka představující tuto korekci je předmětem sporu.

Uvedená zjištění hodnotil dle ustanovení § 420 a následujícího zákona č. 40/1964 Sb. (dále jen obč. zák.), § 566 a následujícího zákona č. 513/1991 Sb. (obch. zák.) i dle ustanovení § 74, § 76, § 78, § 79, § 80, § 81 a § 151 zákona o veřejných zakázkách (zákon č. 137/2006 Sb., dále jen ZVZ), a to ve znění platném a účinném v době konání předmětné veřejné zakázky. Konstatoval, že zákon umožňuje zadavateli veřejné zakázky nechat se při jejím zadávání či v soutěži o návrhu zastoupit jinou osobou, přesto však nadále nese zadavatel plnou odpovědnost za uskutečnění všech úkonů v rámci příslušného řízení v souladu se zákonem, tedy i za předpokladu, že určitý úkon byl učiněn osobou zastupující zadavatele. Vztah mezi pověřenou osobou a zadavatelem je vztahem čistě soukromoprávního charakteru a zákon nestanoví bližší podrobnosti o právním úkonu, na základě kterého dochází k samotnému pověření takové osoby zadavatelem. Mandátní smlouva, která představuje nejčastější závazkový vztah mezi zadavatelem a pověřenou osobou nesmí, překročit určité mantinely věcného rozsahu zmocnění osoby zastupující zadavatele v řízení, když zákon o veřejných zakázkách jasně stanoví, ke kterým úkonům nelze jinou osobu (zde mandatáře) zmocnit. Zákon tak taxativním výčtem zakazuje zadavateli zmocnit jinou osobou k rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky (§ 81 zákona), k následnému uzavření smlouvy na plnění veřejné zakázky či k rozhodnutím o vyloučení zájemce z další účasti na řízení i ke zrušení zadávacího řízení nebo soutěže o návrhu ani k rozhodnutí o způsobu vyřízení námitek podle § 111 odst. 1 zákona. Zmocnění v tomto rozsahu učiněná jsou stižena absolutní neplatností pro rozpor se zákonem, takové úkony by neměly žádné právní účinky. Skutečnost, že se zadavatel nechá v rámci řízení zastoupit jinou osobou, jej nemůže zprostit odpovědnosti za nedodržování zákona. Případný nárok zadavatele na náhradu škody způsobené zastupující

osobou však nelze vyloučit v případě, že zastupující osoba ve smyslu komentovaného ustanovení porušila zákona.

Zabýval se proto otázkou, zda žalovaná porušením zákona či jiné právní povinnosti (i smluvní) zapříčinila krácení dotace o 10% a dospěl k závěru, že důvodem, pro který žalobce stihla sankce, byla činnost zadavatele při výběru nejvhodnější nabídky (pochybení hodnotící komise), když sankciovaným pochybením byl chybný výběr vítězného uchazeče, jehož nabídnutá cena zakázky překročila zadávací dokumentací stanovenou maximální výši zakázky. Dotace nebyla zadavateli v plné výši poskytnuta proto, že při rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky dle § 81 zákona se neřídil základním zadávací kritériem - výší maximální ceny zakázky, když členové hodnotící komise vyhodnotili jako nejlepší nabídku společnosti Metrostav, která tuto cenu překračovala. Konstatoval, že bez ohledu na smluvní ujednání žalobce a žalované v mandátní smlouvě, respektive mandátní rámcové smlouvě, nelze výsledky činnosti hodnotící komise (výběr vítěze veřejné soutěže) klást k tíži žalované. Nic na tom nemění ani skutečnost, že povinností žalované bylo zpracování podkladů pro činnost hodnotící komise, ustanovené žalobcem ve smyslu ustanovení § 74 ZVZ, když dle ustanovení § 151 odst. 2 zákona nese odpovědnost za výběr nejvhodnější nabídky (§ 81 ZVZ) výlučně žalobce jako zadavatel veřejné zakázky. Odmítl argumentaci žalobce, že to byla žalovaná, kdo nesprávně posoudil nabídky dle ustanovení zákona o veřejných zakázkách a členy hodnotící komise tak uvedla v omyl. Uzavřel, že to byla hodnotící komise žalobce, která měla rozpoznat, že uchazeči ve svých nabídkách překročili maximálně stanovenou cenu zakázky. Tuto povinnost nemohl žalobce delegovat mandátní smlouvou na žalovanou s ohledem na ustanovení § 151 odst. 2 ZVZ. Zákon o veřejných zakázkách stanoví povinnosti hodnotící komise zcela jednoznačně a jejich porušení nelze ospravedlnit ani odkazem na dobrou víru členů hodnotící komise. Odmítl tak i názor žalobce, že žalovaná měla upozornit členy hodnotící komise na nesoulad nabídek se zadávací dokumentací. Na zákonných povinnostech hodnotící komise nemůže změnit nic ani ujednání mandátní smlouvy o závazku žalované posoudit nabídky z hlediska splnění zadávacích podmínek a provést rozbor nabídek z hlediska hodnotících kritérií. Důvodem pro desetiprocentní snížení dotace nebylo pochybení v zadávací dokumentaci či výzvě k podání nabídek, ale ve výběru nabídky, která podmínky zadávací dokumentace nesplňovala. Žalovaný tak neporušil právní povinnost, která by byla příčinou neposkytnutí dotace (vzniklé majetkové škody), a nelze tak shledat ani existenci příčinné souvislosti mezi jeho jednáním a majetkovou újmou. Soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl a o nákladech řízení rozhodl podle zásady úspěchu ve věci vyjádřené v ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce včasné odvolání. Setrval na své dosavadní žalobní argumentaci, kterou zčásti zopakoval či parafrázoval. Zdůraznil zejména, že v řízení bylo dostatečně prokázáno pochybení žalované v rámci výběrového řízení, když ta nesplnila smluvní povinnost (uloženou jí prováděcí mandátní smlouvou) upozornit žalobce, tedy i výběrovou komisi na porušení zadávacích podmínek, když všichni uchazeči nabídli cenu v rozporu se zadávacími podmínkami. Během plnění prováděcí mandátní smlouvy tak žalovaný jednal v rozporu s odbornou péčí a proti zájmu žalobce, když flagrantním pochybením neodhalil pochybení v procesu zadávacího řízení. Bez ohledu na to, jakým způsobem postupovala hodnotící komise, pokud by žalovaný řádně splnil svou povinnost informovat žalobce o tom, že všichni uchazeči překročili maximální nabídkovou cenu, měl a mohl postupovat dle citovaného ustanovení § 79 odst. 5 ZVZ. Vzhledem k tomu, že tak žalovaná neučinila, neměl možnost se chybného rozhodnutí vyvarovat a došlo ke vzniku škody. Akcentoval skutečnost, že se na žalované domáhá náhrady škody z titulu porušení smluvní nikoliv zákonné povinnosti, a že žalovaná svou základní smluvní povinnost - provést

zhodnocení nabídek z hlediska splnění základních kritérií - nesplnila. Navrhl proto, aby odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu prvního stupně, popřípadě jej změnil tak, že žalobě v plném rozsahu vyhoví, a tomuto rozhodnutí přizpůsobí i výrok o nákladech řízení.

Žalovaná se plně ztotožnila s napadeným rozsudkem a navrhla jeho potvrzení.

Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a o. s. ř.), a dospěl k závěru, že odvolání žalobce není důvodné.

Soud prvního stupně provedl dokazování v dostatečném rozsahu, provedené důkazy řádně hodnotil v souladu s ustanovením § 132 o. s. ř. a učinil správný skutkový závěr, když v odůvodnění rozhodnutí v souladu s ustanovením § 157 odst. 2 o. s. ř. uvedl, které skutečnosti má prokázané a proč. V jeho odůvodnění jsou skutková zjištění uvedena jasně, přehledně z nich učiněný skutkový závěr je jejich logickým, výstižným shrnutím a je i dostatečným východiskem pro právní hodnocení věci. Odvolací soud se plně ztotožňuje i s tímto právním hodnocením a v plném rozsahu na ně odkazuje.

Úkolem soudu bylo zjistit, zda škoda nastala v důsledku porušení smluvní povinnosti žalovanou.

Odpovědnost za škodu nastupuje, jestliže jsou kumulativně splněny 3 podmínky: 1/ porušení právní povinnosti (smluvní či zákonné povinnosti), 2/ vznik škody a 3/ příčinná souvislost mezi porušením právní povinnosti a vznikem škody (kauzální nexus). Existence těchto podmínek musí být v soudním řízení bezpečně prokázána a nepostačuje pouhý pravděpodobnostní závěr o splnění některé z nich. Důkazní břemeno v tomto směru leží na poškozeném (žalobci).

Odvolací soud plně souhlasí se soudem prvního stupně, že v dané věci zcela absentuje porušení právní či smluvní povinnosti, která by byla příčinou vzniku škody (důvodem pro krácení dotace). Neposkytnutí dotace v plné výši (její korekce o 10 %) bylo důsledkem jednáním žalobce při výběru vítězného uchazeče o veřejnou zakázku, když tento výběr je ve výlučné pravomoci zadavatele veřejné zakázky (žalobce) a nelze jej ani smluvně přenést na jinou osobu. Jak správně uvedl soud prvního stupně, tento rozhodovací proces nemůže být delegován na mandátáře, neboť takové zmocnění by bylo v tomto rozsahu neplatné, a na základě tohoto zmocnění učiněné právní úkony by byly stiženy absolutní neplatností pro rozpor se zákonem o veřejných zakázkách. Rozhodovací pravomoc a s tím i spojená odpovědnost je ve výlučné kompetenci zadavatele, a nelze je přenést na žalovaného. Navíc v protokolu o jednání hodnotící komise je zřejmé, že členové komise byli seznámeni s nabídkami, jež byly předmětem posuzování, a hodnotili je z hlediska splnění zákonných požadavků a požadavků zadavatele uvedených v zadávacích podmínkách (čl. 2, čl. 3 protokolu o jednání hodnotící komise). Z bodu A čl. 3 je pak zřejmé, že komise provedla posouzení, tedy vyhodnotila zadávací kritéria i nabídky uchazečů a z dalšího posuzování nevyřadila žádnou nabídku. Žalobní tvrzení, že členové výběrové komise hlasovali, na základě špatných informací z této listiny nedlyne, naopak je z ní zřejmé, že v daném případě nelze hovořit o tom, že by členové komise nebyli obeznámeni s podmínkou maximální ceny zakázky. Pokud se členové komise rozhodli se zákonnými požadavky zadavatele neseznamovat, přenechat výběr vítěze veřejné soutěže na doporučení mandátáře a na svou zákonnou povinnost rezignovat, pak tato skutečnost z protokolu o jednání hodnotící komise nevyplývá; navíc, i kdyby tak učinili, učinili by v rozporu se zákonem a své odpovědnosti za

toto své rozhodnutí by se tak nezbavili. Z mandátní smlouvy není dostatečně zřejmé, jakým způsobem měla žalovaná upozorňovat zadavatele na to, že účastníci soutěže nesplňují zadaná kritéria. Základní hodnotící kritérium muselo být členům hodnotící komise známo (mělo být známo) a posouzení dvou číselných údajů představujících maximálních možnou cenu a nabídnutou cenou nepředstavuje odborné kritérium, jež by člověk nadaný průměrnou inteligencí nedokázal posoudit. Nelze tak souhlasit s odvolací námitkou žalobce, že je lhostejno, jak postupovala hodnotící komise a že škoda vznikla nesplněním povinnosti žalované informovat jej o rozporu dvou na první pohled zřejmých kritérií. Neposkytnutí dotace v plné výši tak bylo zapříčiněno jednáním zadavatele (výběrové komise), nikoliv porušením smluvní povinnosti žalované. Nelze tak učinit závěr, že za nepřidělení části dotace je žalovaná odpovědná, a naopak lze souhlasit s tím, že konečné rozhodnutí veřejné soutěži je vždy na obci, která veřejnou soutěž vyhláší. Není možné přenášet odpovědnost vyplývající z veřejné funkce na jiného smlouvou příkazní či na základě jiného právního vztahu. Stejně tak je nepřijatelné vedením obce pověřit právníčkou osobou (například s. r. o. či a. s.), a přenechat jí tak rozhodování o zásadních otázkách obce.

Z výše uvedených důvodů proto odvolací soud napadený rozsudek jako věcně správný potvrdil. Nákladový výrok shledal rovněž bez vad, když prvostupňový soud aplikoval zcela příslušné ustanovení procesního předpisu (§ 142 odst. 1 o. s. ř.), a výši přiznaných nákladů také nelze nic vytknout.

O nákladech odvolacího řízení pak rozhodl obdobně, podle zásady úspěchu ve věci, když plně úspěšné žalované přiznal plnou náhradu účelně vynaložených nákladů řízení (§ 142 odst. 1 o. s. ř.). Ty sestávají z dvou úkonů právní pomoci po 14.660 Kč (vyjádření k odvolání a účast na jednání Městského soudu v Praze), dvou náhrad hotových výdajů a 21 % DPH, celkem tak činí 36.203 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu České republiky v Brně, za podmínek ustanovení § 237, § 239 a násl. o. s. ř., a to ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí prostřednictvím soudu prvního stupně. Dovolatel musí být zastoupen advokátem.

Praha 1. listopadu 2016

Mgr. Jiřina Jislová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Martínková Hana